

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Рад. Домі, на ролі вулиць Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НАПЛИВ ІМІГРАЦІЇ ДО КАНАДИ І ТРЕЙД-ЮНІТІ.

Спеціальні потяги від портів Атлантичного океану майже кожного дня везуть все нові й нові тисячі імігрантів в західну Канаду. Бувають дні, що від 5 до 7 тисяч в них приїждять імігранти до Вінніпегу, а звідси, полишивши яку частину в місті, везуть їх далі на захід. Везуть не лише до більших міст, як Ріджайна, Саскатун, Едмонтон, але розкидають десятками по різних фармерських містечках, везуть навіть аж до Принца Руперта над Тихим океаном.

Буржуазні газети й ті, що везуть імігрантів, кажуть, що то все фармери, які оселять на землях і фармерські робітники. Інакше робітників до Канади навіть заборонено везти. Вільно везти тільки фармерських. А тимчасом тих "фармерських робітників", імігрантів повно у Вінніпегу. Великими гуртами ходять вони вулицями міста, заповнюють офіси по найму праці й раді дістати яку попало працю за якунебудь платню, бо хочеться їсти, бо нема де спати.

Вінніпегський Трейдс енд Лейбор Кавсисл вже злякався напливу "фармерської іміграції" до Вінніпегу й вислав протест до міністра іміграції Роберта Форка, чому він не забирає імігрантів на фарми, але лишає їх в місті. Трейдс енд Лейбор Кавсисл боїться, що імігранти спричинять до зниження заробітної платні в місті й то саме тоді, коли місські робітники думають про підвишку платні.

Вінніпегський Трейдс енд Лейбор Кавсисл нічого нового своїм протестом не сказав. Міністер, як і взагалі ті, що везуть до Канади "фармерів", головню залізничорозні компанії, дуже добре знають, що роблять. Тому вони й лишають "фармерів" не тільки у Вінніпегу чи Едмонтоні, але везуть їх між майнерів на Крове Нест Пес та аж до Принца Руперта, лишаючи потрібний запас всюди по дорозі, коло трачок, лісових кемпів, а з міст ось невдовзі почнуть брати "фармерських імігрантів" на секції та екстра гонки по 15 і 20 центів на годину.

Читаємо в газетах, що в Принца Руперта безробіття, якого ще місто не бачило і проте до него привозять ще імігрантів. З Колмен нас повідомляють про тяжке положення серед майнерів, а за плечима — імігранти. По малих фармерських містечках різні агенти вже починають спекулювати на імігрантах. Одному з таких спекулянтів в Кемсак, Саск., як нам пишуть, мало тих імігрантів, що їх привозить компанія й лише в місті, то він ще більше замовляє з Вінніпегу, а там, в Кемсак, імігранти походивши голодні й холодні, мандрують пішки назад до Вінніпегу.

Тай така то "фармерська іміграція". Трейд-юніти починають протестувати. Том Мур радить безробітним Галіфаксу також їхати на фарми. А фарми мовчать. Ім байдуже, що імігранти хочуть їсти. А трейдс-кавсисли кричать, що імігранти забирають роботи по дешевій ціні; позбавляють цим праці місцевих робітників. Трейдс енд лейбор кавсислам також байдуже, що імігранти мусять забирати роботи, бо хочуть їсти. Канада велика, величезні незаселені простори, на яких може вміститися 100 мільйонів населення, а тут і 9 мільйонів вже тісно. Бо імігрантів везуть сюди не тому, що є великі незаселені простори, але тому, щоб мати дешеві руки. Це повинні були зрозуміти трейд-юніти перше (зрештою, вони й тепер цього не розуміють). В Канаді є ще багато місця для іміграції, є багато земельних родючих просторів, що з поконівку лежать облогами, але це земля компанійна і її імігрантам не дадуть. Компанія може землю продати, але її не докупиться навіть заможній фармер, не то вже білий, без цента за душею імігрант.

Тому то наплив нових десятків тисяч робочих рук до Канади ставить перед канадійськими трейд-юніями тяжку проблему до розв'язання.

ЯК ВИКЛИКАЮТЬ ВІЙНУ.

Одного дня наспіло донесення про переведення трусу в приміщенню радянської амбасди в Пекіні та про підписання російським біографіям радянського консульства в Шангаю, а другого телеграми із Стокгольму та з Копенгаги доносять, що радянський уряд змобілізував і вислав вже на Сибір або таки в самий Китай цілий корпус війська (корпус — приблизно 40,000 війська всіх родів зброї).

Як-же це все так хутко сталося? Чи-ж є просто фізична можливість отак за один день та цілу армію з Радянського Союзу затаскати аж до Китаю? Стільки війська за один день і на потяги не посадиш.

Але що-ж це шкідить буржуазним писакам? Все це якраз навмисно розраховане і має між собою тісну зв'язь — як напад на радянське посольство в Пекіні, так і телеграми з Копенгаги та Стокгольму про мобілізацію в Радянському Союзі. Треба надякати цілий світ не тільки жовтою небезпечкою, але й більшовицькою, щоб під цей переляк оправдати дальші напади на радянські представництва в Китаю та послати більше військ та фальоти на Далекий Схід.

Всі-ж війни фабрикують не на полі бою, але в дипломатичних кабінетах, потім йдуть спеціальними телеграфічно-новинарськими шляхами вже у формі інтриги та відповідної пропаганди до преси, а через пресу до публіки. Публіка мусить травити готове, спечене в дипломатичних кабінетах, а коли її жолудок не перетравить, то хай хапає за карабін і їде на поле бою.

Ось в перших днях цього місяця в албертійському парламенті дебатовалася справа військового навчання в публичних школах Алберті. Робітничий посол Гібс, виступаючи проти навчання й показуючи послам газету, на якій великими черво-

ними буквами був наголовок: "Китайці порвали американський прапор" — сказав:

"Ви думаєте, що ми бачили останню війну? Друга війна приготувалася перед нашими очима зараз. Приготовалася не на полі бою, але хитрою пропагандою, як ось ця. Ось як мілітаристи приготували нас пропагандою до слідуючої війни: хтось доносить, що хтось порвав прапор і починається війна. А після війни хтось відкрив, що прапора зовсім ніхто не рвав".

Те-ж саме з радянською мобілізацією та висилкою цілого корпусу війська за один день на Сибір. Цього потрібно міжнародній буржуазії. Тому то "хтось" сидить в Стокгольмі та Копенгазі, щоб в такт за нападом на радянське представництво зараз-же донести про великі приготування Радянського Союзу до війни. Добре, що хоч цим разом в такт попали та не донесли про мобілізацію скорше, чим в Пекіні виконано напад на радянське представництво. Колись і таке бувало. Збиралася петлюрівська банда на території під Польшею до нападу на Україну. Склали плян, що такого то дня мають дійти до Житомира, захопити місто й вирізати комуністів. Втаємничили в цей плян відповідні агенції і пішли. В дорозі "застрималися", потім, тільки ступивши на радянську територію, дістали такого залізного бобу, що ні до Житомира не дійшли, ні назад не вернули. А буржуазні газетарські спеці в призначений після пляну день розкривали по цілому світі, що петлюрівці захопили Житомир і вирізали 3,000 комуністів. І не попали в ногу.

Та вони на це не звертають уваги. Їх цілі настрої відповідно публіку, а що потім буде — байдуже.

ПОЛЬЩА, ПОЛЬЩА...

Під таким заголовком впливовий орган французьких радикалів "Л'Емпарсія Франсе" від 1-го березня під пером "Дипломатику" подає так:

"...Франція вже один раз дорого заплатила катастрофою царської Росії за те, що але була поінформована про справжній стан цієї країни. Не треба повторювати цього експерименту з нашими польськими й румунськими союзниками, наслідками колишнього франко-російського союзу.

Після цього завів в Польщі режим військових наймитів, що зв'язали свою долю з долею маршала. Починаючи з травня місяця Польща уявляє з себе озброєний табір зі своїм папою, зі своїми яничарами. Те, що Пілсудський робить з союмом, нагадує режим промуніципалізму в падений та центральній Америці. Країною керує армія зі шпигунами й контр-шпигунами. В грунті річчє урядом Польщі сьогодні є генеральний штаб, чи вірніше дефензива. Вона займається політикою, веде виборчу пропаганду, роздає субвенції, купує газети й прагне до включення Білоруси та України в склад відновленої Польщі "од моря до моря". Одним словом дефензива є державою в державі.

Чому знов офіційна преса закликає до походу на Україну й до нового рейду на Київ? Чому на відповідальні дипломатичні посади призначають люди, що вірять в божественну програму Пілсудського? Ключ до всього цього лежить в англійському міністерстві закордонних справ, яке шукає установити бар'єр проти С.Р.С.Р."

Нашим читачам всі ці факти добре відомі, але те, що про них голосно заговорив незалежний французький орган, набирає в сьогоднішніх міжнародних умовах не аби яку вартість.

ДАРЕМНІ МРІЇ ГЕТЬМАНЦІВ.

"Нарешті — в десятій році панування большевицької орди над Україною, діджалося ми першої книжки Українця про большевизм" — так починає сичівський орган ("Сич") свій черговий і безконечний напад на большевизм.

Думаєтє хто-ж є той "нарешті" благословенний Українець, що ото хоч на десятій році революції так ошастивив сичовиків книжкою "про большевизм".

Є це Віталій Шульгин. Не той Шульгин, про якого згадується в розвідці Борщака, що ото містилася в "У.Р.В.", ні, петлюрівець Шульгин, а Віталій Шульгин, бувший член царської думи, бувший провідник "інстинно русского народа", провідник жидівських погромів на Україні 1905 року, найбільший українофоб, якого тільки знала Україна.

І цей "Українець" своєю протибільшовицькою книжкою так приподобався сичовикам Скоропадського, як "до сеї пори ні оден з т. зв. "свідомих" Українців" — каже орган сичовиків — "Сич", або як його дехто називає, "Сич".

Ну й чим-же він так ім приподобався — спитаєте? Своєю чорносотенною — погромницькою піскою, чи своїм знанством із Скоропадським з часів "єдиної неделимої"? Так, так, тим самим, але ще й чим іншим. Бо ще той книжчик Шульгиновий "Сич" не бачив, але з того, що про неї чув, його вже п'яти засервібли.

Друге — коли-ж то набудовано в Рад. Союзі отих кращєх та гірших трамваїв для тих, що кращє й гірше одягнені? Не тільки в робітничо-селянській державі, але навіть в буржуазних країнах ми не бачили, щоб були кращє трамваї для панів, а гірші для робітників. Навіть в царській Росії, за часів панування Шульгинів та Скоропадських, були одні-однакові трамваї. Правда, жовнірам не вільно було у них їздити. Можна було лише стояти на площадці, а сідати в середині не вільно. Скоропадський та Шульгин забороняли.

Тоді й до парків "салдатам і собакам вход воспрещен" був. Але, тепер навіть китайські робітники зломли ці закони. Невже-ж сичовики, оті прості робітники, що їх юніформово задурено до гетьманців, повірять тим теревенням, що робітники, які вивласнили панів, заняли їх землі, маєтки, палати, в яких позакладали школи, комуни чи власні колективні мешкання, нараз рішили все-

го добровільно зректися, щоб знову стати панськими формалами?

Ні, брешете ви, Шульгинові сини, й треба таки останнього дурня, щоб повірив вам і вашим "Шульгинам. Вишудьгає ваших гетьманів лиха година на емігрантських смітниках і не бачити їм своїх палаців, як власної потилиці без подвійного зеркала.

Мусій.

ГОЛОСИ ПРЕСИ ПРО ЗАХОПЛЕННЯ КАНТОНЦЯМИ ШАНГАЮ.

Всякі великі міжнародного значіння події негайно відбиваються в пресі. До якої класу належить преса, то в інтересі її вона ці події освітлює.

Колі національна армія Китаю захопила Шангаю, велике китайське портове місто, обережок чужинецьких концесій, то міжнародна преса заговорила про це на всі лади. Найбільшу тревогу з цього винесли англійська буржуазна преса. Хоч вона пригрозена була до упадку Шангаю, однак упадок застав її "непідготовленою". Це завжди чому-ж так буває... І як виводи, так і тут "невістка" (більшовики) винна.

Консервативна "Дейлі Мей" пише:

"Найбільшу небезпеку являють большевизм, які нальовують Кантонців проти Англії. Коан Бордіна та його друзі провадять з нами війну, то чому радянські місці ще перебувають в Лондоні?"

Отже тому, що Кантонці захопили Шангаю — треба вигнати з Лондону радянські місці. "Дейлі Телеграф" каже, що

"Чан Кай-Ше захопив Шангаю тому, що мати великі приходи з таможних шангайського порту. Однак шангайська таможня не дасть Чан Кай-Ше ніякого талєа, доки не відновиться ла".

Газета додає, що англійська дипломатія повинна почекати, поки забезпечиться недоторканість чужинців.

Ліберальна "Манчестер Гардіан" настанов, щоб англійське військове командування зменшило небезпеку, якій підпадає англійське військо в Шангаю, скоротивши теперішню лінію оборони та забравши англійське військо в межі міжнародного "сеттлменту".

Інші ліберальні газети ("Дейлі Юе" та "Вестмінстер Газет") радять муніципальній радї міжнародного сеттлменту негайно "налагодити дружній контакт з кантонським урядом".

Орган фінансистів "Фінаншіал Нью", клопочеться лише фінансовими справами й каже, що

"Англійські ділови коли схвально дивитися на майбутнє з довірою при умові, коли уряд, як і раніше, вивидить мироловну твердість в переговорах з китайськими націоналістами з приводу складення постійної угоди, що встановила-б формулу співжиття".

Як бачимо, то фінансистам не дуже то рохочиться хто забезпечує їм доходи, аби тільки забезпечує.

А от "Морнінг Пост" просто дивується, як це допущено до упадку Шангаю. Він каже:

Газетяр.

КЕРОВНИЦТВО ПАРТІЇ КУМІНТАНГ.

В половині березня відбувся в Ганкові пленум китайської народної партії Кумінтанг, під прапором якої йде визвольна боротьба китайського народу. На пленумі обговорювалося питання про реорганізацію національного уряду.

Пленум перевів такі ухвали: 1. Провінційналі та окремі округи, а також китайські громадяне, що проживають по інших країнах, вибирають делегатів на щорічний національний конгрес Кумінтанг.

2. Щорічний національний конгрес вибирає центральний комітет Кумінтангу в складі 35-ти членів; засідання пленуму центрального комітету відбуваються один раз на три місяці.

3. Центральний комітет вибирає Політбюро з 9-ти членів та 6-ти кандидатів.

4. Центральний комітет призначає військового раду з 16-ти членів, між ними 9 військових та 7 — невійськових.

5. Центральний комітет призначає міністрів: закордонних справ, юстиції, фінансів, шляхів та праці.

Пленум призначив теж трох нових міністрів: на міністра праці Сю Сао-Цена; промислової справи — д-ра Куна; на міністра земельних справ Тан Пі-Сина, комуніста.

6. Військова рада завідує всіми суходольними, морськими та повітряними військовими силами. Пляни військової ради підлягають затвердженню. Президію військової ради затверджено в такому складі: Ван Чін-Ве, Тан Ієн-Кай, Чан Кай-Ше, Там Шео-Чі і Чен-Чін. По-

станови військової ради набиратимуть чинності тоді, коли їх підпишуть що найменше 4 члени президії; призначення та звільнення головнокомандувача армією, начальника генерального штабу та корпусних командирів має санкціонувати Центральний Комітет Кумінтангу.

Хаос, хаос, хаос. Всюди хаос. Лише в гетьмановій хаті тише да глады, да божає благодать.

Коли-ж большевики додали своєї благодаті, то й гетьман не в сидів в хаті.

Гетьманята, підкачавши штани та, ясновельможному більшшовизмові, мишугізмові шлють прокльони.

Других за орієнтації лають, а самі, ось послушайте, яких "кришталевих" лідерів мають:

"Я, що пам'ятаю, як нині, був "рік на великій Україні"; був рік пресовим міністром і рік прийнятовав за хрінством; був рік державним партачем і від галицької армії втікачем; рік збивав по Каміньї коліна й залічався до Денікіна; рік в Канаді долари збивав й Петрушевичеві дрібні листи писав; рік людей дурив і по преряхі скоки ловив; з Форт Вільяму до Галича вказав човном шлях громаді і був рік українським Жидом в Канаді. Тож бачите, що хаосом я вас не годую і за яку заплапите, таку вам державу збудую".

Капіталістичні газети пишуть, що визвольна боротьба китайського народу є більшовицькою роботою.

Чи треба ще кращєї реклами большевикам?

Американський, чи то пак Гіртві, журналіст Артур Брисбей, каже, що у світовій війні Злучені Держави витратили поверх один мільон доларів на аеропляни, які ніколи не літали й поверх мільярд доларів на кораблі, які ніколи не бачили моря.

"Боже, охорони кишеню Вуйка Сема, якщо він вмішарється за 7,000 миль з 400-мільйонним китайським народом у війну — каже Брисбей.

Здається, що від той війни Вуйка Сема й чорт не охоронить.

Стрїчаю знайомого. Бачу — посумнів, як "гуд фрайдей". — Що з тобою? — питаю. — Товариша втратив — відповідає. — Оженився? — Ні, вірші пише.

Відомий еспанський письменник Бласко Ібанез заклочив з італійським видавництвом "Ла Войс", контракт про видання його твору. А що Бласко Ібанез є зав'язим проти-фашистом, то новий фашистський директор цього видавництва, Курзо Сокерт Малапарте, видаючи його книжку, обвинує її в папір, на якому надрукував таку рекламу:

"Видавництво "Ла Войс", зреорганізоване Малапарте, опублікувало мимо свого бажання, дотримуючись контракту, нову й дуже цікаву книжку, яку написала проти-фашистська свиня, Бласко Ібанез".

Куркулєнко.